

Besparingen in onderwijs in 2010

Wat zijn de gevolgen van het programmadecreet?

Vandaag werd het programmadecreet 2010 voorgelegd aan de Vlaamse regering. Hierin staat hoe volgend jaar 72 miljoen euro bespaard zal worden in het onderwijs. De economische crisis dwingt de Vlaamse overheid om te besparen. Elk beleidsdomein krijgt z'n deel te verwerken en het aandeel dat onderwijs hierin voor z'n rekening moet nemen, heeft gevolgen voor scholen en personeel.

Hoewel OVSG besparingen in het onderwijs principieel afkeurt, stellen we vast dat over de inhoud van dit programmadecreet onderhandeld kon worden. De overheid bleef in gesprek met de partners. Zo slaagden we erin om een aantal van de oorspronkelijke besparingsvoorstellen die onze scholen en besturen fel zouden treffen, alsnog om te buigen of te laten schrappen.

Tijdens de onderhandelingen stonden voor OVSG drie principes voorop. We vroegen dat er *evenwichtig bespaard* zou worden, dat *alle actoren* hun aandeel van de besparingen zouden dragen en, wat essentieel is, dat de *kernopdrachten van het onderwijs* (de omkadering en de werkingsmiddelen) zoveel mogelijk gevrijwaard zouden worden. We wilden maatregelen die echt in de klas gevoeld worden vermijden en waren in ruil hiervoor bereid iets meer te besparen op tussenstructuren en expertisenetwerken.

De besparingsmaatregelen die scholen en schoolbesturen het duidelijkst zullen aanvoelen, zijn: de afschaffing van het mentorschap, de besparing op de nascholing en de niet-indexering van de werkingsmiddelen.

Afschaffing van het mentorschap

Door het decreet op de lerarenopleiding werd in 2007 het mentorschap ingevoerd om studenten in hun stage en leraren tijdens hun eerste jaar voor de klas te begeleiden. Uit onderzoek blijkt immers dat heel wat leraren al na enkele jaren uit het beroep stappen. Een goede coaching bij de start is essentieel om te kunnen groeien in de praktijk. Het programmadecreet 2010 schrapt nu de middelen voor mentorschap. Het is jammer dat de nog maar sinds kort opgedane ervaring met mentorschap niet verder opgebouwd kan worden. Om dit enigszins te compenseren belooft de overheid om zo snel mogelijk een globaal debat over de loopbaan van de leraar te starten.

Nascholing

In zijn beleidsnota 2009-2014 verwijst de minister naar het TALIS-onderzoek waaruit blijkt dat Vlaamse leraren weinig nascholing volgen. Daarom stelt hij voor dat elke school een nascholingsplan opstelt. Toch wil het programmadecreet 2010 nu precies op nascholing 20% besparen. Dat geldt eveneens voor de vorming van directeurs en evaluatoren.

Niet-indexering van de werkingsmiddelen in het leerplichtonderwijs

Aan het mechanisme van de financiering van scholen wordt niet geraakt en ook zullen de werkingsmiddelen niet verminderen. Toch zullen scholen en inrichtende machten de besparingen vooral voelen door het feit dat de werkingsmiddelen in 2010 niet geïndexeerd worden. De overheid heeft wel toegezegd dat de basisfinanciering per leerling hierdoor niet lager mag liggen dan in 2009.

Schoolgebouwen

Op de subsidiëring van schoolgebouwen zal niet bespaard worden, maar deze middelen worden eveneens niet geïndexeerd. De problemen met schoolgebouwen in Vlaanderen zijn zo groot dat echt niet bekibbeld kon worden op dergelijke investeringen. In zijn beleidsnota beloofde de minister overigens een bijkomende operatie voor scholenbouw.

Niet langer 'Duurzaam naar school'

Dat het project 'Duurzaam naar school' geschrapt wordt, zal wegen op de begroting van de vele steden en gemeenten die hier enthousiast mee gestart zijn. 111 gemeenten gingen het engagement aan om de leerlingen te motiveren om zoveel mogelijk te voet of met de fiets naar school te komen (Stappen en Trappen) langs veilige trajecten. Zij zullen hiervoor geen middelen meer ontvangen van de Vlaamse overheid en toch kunnen ze het project niet zomaar in het midden van het schooljaar stopzetten. Daarnaast organiseren veertien gemeenten netoverschrijdend leerlingenvervoer. Ook voor hen vallen de Vlaamse subsidies hiervoor volledig weg.

Ambities voor de toekomst, wat na 2010?

Eind oktober stelde de minister zijn beleidsnota 2009-2014 voor met strategische en operationele doelstellingen voor de toekomst. Daarin staan heel wat ambitieuze plannen. Denken we aan de volwaardige omkadering en financiering voor het kleuteronderwijs, de hervorming van het secundair onderwijs, een nieuw decreet voor het deeltijds kunstonderwijs, de professionalisering van de leraar ... We hopen dat er in de tweede helft van de legislatuur voldoende financiële ruimte zal zijn om deze doelstellingen waar te maken.

*Meer informatie? anne.berckmoes@ovsg.be, communicatie,
02 506 41 54, 0496 10 40 80*